

Kullanıcı

Yayınevi & Üretici

seçim & sağlama

kataloglama

Derme

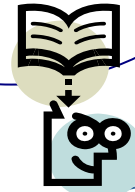

Diğer Bilgi M.

Kullanıcı hizmetleri

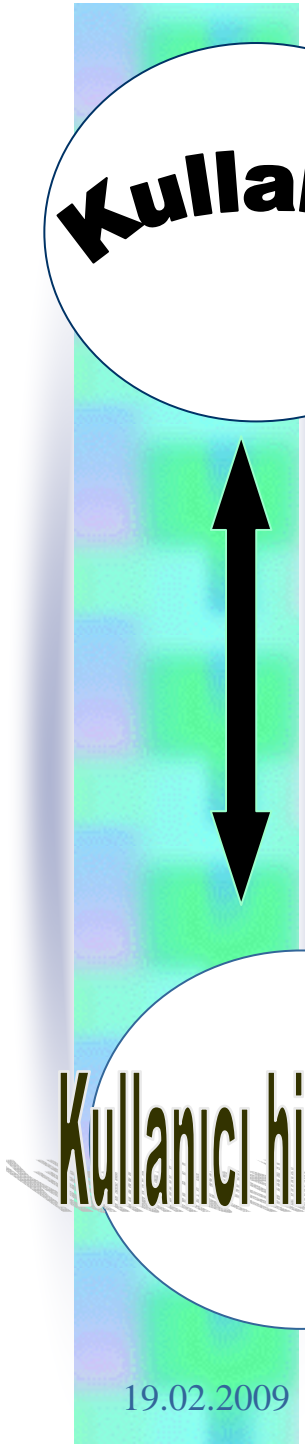
danışma hizmeti

Bilgi merkezi

19.02.2009

Çokkurt Bayraktar

Derme Yönetimi

Kuramsal standartları karşılamaktan çok önceden tanımlanmış gereksinimleri karşılamaya yönelik bilginin ve bilgi kaynağının yönetimi sürecini tanımlar.

Derme Yönetimi

Bilgi merkezinin potansiyel ve reel kullanıcılarının gereksinimlerini karşılayabilecek derme geliştirme, organize etme ve ileriye yönelik kararlar alma sürecidir.

Derme Yönetimi

Temel İlkeler:

- **Doğan gereksinimler doğrultusunda istenilen zamanda**
- **En ekonomik biçimde**
- **Kurum içi ve kurum dışı kaynaklara mümkün olan üst düzeyde erişim sağlanarak yürütülmelidir.**

Seçim Teorileri

- **Lionel McColvin**
- **Arthur Bostwick**
- **Frances Drury, Heles Haines**
- **S.R. Ranganathan**
- **Carter & Bonk**
- **Katz**
- **Gardner**
- **Broadus**
- **Curley & Broderic**

Seçim Teorileri

Lionel Mc Colvin (1925)

The Theory of Book Selection for Public Libraries

- **Bilgilerin doğruluğu**
- **Güncelliği**
- **Kullanıcı gereksinimleri**
- **Fiziksel özellikler + İndeks ve bibliyografya**

Seçim Teorileri

Arthur Bostwick (1929)

The American Public Library

- **Kullanıcı gereksinimleri**
- **Roman türü**
- **Seçim komisyonu**

Seçim Terileri Francis Drury (1930)

Book Selection

- **Kitap seçimi**
- **Nitelik**
- **Çok kullanıcıya düşük maliyette kalite**

Seçim Teorileri

Helen Heines (1950)

Living with Books

- Seçim işlevine yardımcı bibliyografik kaynakların yaygın olarak kullanımı
- Seçim kaynakları için
 - Kütüphane Dernekleri (IFLA, LA, ALA)
 - Milli Kütüphaneler
 - Yayınevleri
 - Yayın organları

Seçim Teorileri

Ranganathan (1952)

Library Book Selection

- **Bilimsel seçim teorilerinin kurucusu.**
- **Seçim işlevi için bilimsel kriterler:**
 - **Son ödünç alınan → gelecek**
 - **Karşılanamayan talepler → gelecek**
 - **Geniş kullanıcı dermesi ve azınlıkta kalan kullanıcı grupları**

Seçim Teorileri

Ranganathan (1952)

- Yaş, eğitim, sosyo-ekonomik durum v.b.sosyometrik ölçümler
- İşbirliği olanakları
- Dermenin konumu

Beş temel ilkenin kurucusu

- Her kitabın bir okuyucusu
- Her okuyucunun bir kitabı
- Yaşayan organizma
- Okuyucunun zamanı

Seçim Teorileri

Carter & Bonk (1959)

Building Library Collections

- **Kullanıcı talebi belirleyici faktör**
- **Şu anki durum ve gelecek**
- **Bir üst standarda ulaşma**

Seçim Teorileri

Katz (1980)

The Selection of Materials for Libraries

- **Kullanıcı talebin belirlenmesi**
- **Kitap dışı materyal**

Seçim Teorileri

Gardner (1981)

Library Collections: Their origins, Selection, and Development

- **Talep ve değer/nitelik**
- **Uzlaşma sorunu ??? kullanıcı gereksinimi**

Seçim Teorileri Broadus (1981)

Selecting Materials for Libraries

- **Talep olan ve olmayan konular**
- **Standartların belirlenmesi**
- **En son kullanılan materyal → Gelecek**
- **Potansiyel kullanıcının gereksinimleri**

Seçim teorileri

Curley & Bruderic (1985)

*Building Library collections (6th Ed.)
College Libraries*

- Kullanıcı kitlesi daha homojendir
- Eğitim programlarını destekleyici
- Kullanıcı talebi işlevsel ilke
- Nitelik için seçimde eğitimcilerle ortak karar

Seçim Teorileri

Curley & Broderic (1985)

Public Libraries

- **Kütüphanenin Büyüklüğü**
- **Büyük Halk Kütüphaneleri**
 - Heterojen ve makul bir bütçe**
 - Derme geliştirme ilkeleri uygulanabilir**

Seçim Teorileri

Bugün

- **Bilgi kaynağı yönetimi + bilgi yönetimi**
- **Derme geliştirme:**
 - **Satın alma**
 - **Bağış**
 - **Değişim**
 - **Kaynak paylaşımı & İşbirliği olanakları**
 - **Elektronik yayıncılık**
- **Kullanıcı merkezli × Derme merkezli**
- **Metrik değerler**
- **İhtiyaç duyulduğu zaman × ihtiyaç duyulursa yaklaşımı**